

Minne menet eläinlääkäri?

Yhteiskunnan odotukset ammattikuntamme suhteen ovat suuret: eläinlääkäreitä tarvitaan moneen rooliin. Elintarvikkeiden pitää olla eettisiä ja turvallisia, monipuolistuvalle joukolle lemmikkejä odotetaan yhä vaativampia hoitotoimenpiteitä ja niistä ollaan valmiita maksamaan, yhden tuotantoeläimen hoidon sijaan pitää hoitaa koko karja ja lisäksi myös tuotantotilat. Tällä hetkellä lähes kaikki tahot valittavat eläinlääkäripulaa. Tiedekunnassa aloittaa syksyllä 70 uutta opiskelijaa, mutta nykyistä suurempi joukko valmistuneita eläinlääkäreitä saadaan vasta kuuden vuoden kuluttua. Entä riittääkö pelkkä määrä korjaamaan vajeen? Huonoihin työoloihin ei ole helppo saada tekijöitä, vaikka tekijöiden määrää kasvatettaisiin. Toisaalta tehtäväkenttä muuttuu ja eläinlääkäreiden tulee jatkuvasti olla valmiita uusiin haasteisiin.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki muuttanee seutukuntien myötä eläinlääkärien työt kaikkien tehtävien sekatyöläisestä oman alansa erikoisosaajaksi. Seutukunnat antavat mahdollisuuden hoitaa asiat paremmin sekä hoidettavien tehtävien että yksittäisen eläinlääkäriin kannalta. Suuremmissa yksiköissä tehtävät voidaan jakaa mielekkäästi siten, että kullakin eläinlääkärillä on mahdollisuus perehtyä omiin tehtäviinsä kunnolla. Työn sidonnaisuutta voidaan vähentää suuremmilla päivytyalueilla ja seutukunnissa on mahdollista eriyttää valvontatehtävät praktiikasta ja järjestää työt joustavasti. Eläinlääkintähuoltolaki antanee hyvät eväät rakentaa seutukuntiin mielekkäät työolot eläinlääkäreille, mutta toimivien kokonaisuuksien aikaansaamiseksi tarvitaan yhteistyötä ja kykyä ajatella asiat uudella tavalla. Lisäksi on välttämätöntä saada valtion määrärahat seutukuntiin eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan.

Eläinlääkärikoulutuksen ja -tutkimuksen tulee vastata uusiin haasteisiin ja suuntautua tulevaan. Kaikkien eläinlääkäreiden ei tarvitse olla joka alan erikoisosaajia, vaikka kaikista pitääkin valmistua yleislaillistamiskelpoisia eläinlääkäreitä. Suuntautuminen jo opiskeluaikana on tarpeen, vaikka varsinainen erikoistuminen tapahtuu valmistumisen jälkeen. Tarvitsemme yhä suuremman joukon erikoistuneita eläinlääkäreitä yhä erikoistuneempiin tehtäviin. Alan kehittymisen ja osaamisen vahvistamisen kannalta laadukas eläinlääketieteellinen tutkimus on välttämätöntä ja tutkimuksen uusin tieto tulee hyödyntää opetuksessa ja käytännön työssä. Tärkeä osa kokonaisuutta on osaavien ja motivoituneiden eläinlääkäreiden rekrytoiminen tutkijoiksi. Tässä ei pelkkä työn haasteellisuus välttämättä riitä, vaan myös työsuhteiden ja palkkauksen täytyy olla kunnossa.

Tiedekuntaan tarvitaan opiskelija-ainesta, joka pystyy vastamaan eläinlääkäreiden monipuolisen ammatin haasteisiin. Yleinen käsitys eläinlääkäriin ammattista on edelleen hyvin yksipuolinen: maalainen Herriot on vain muuttunut kaupunkilaiseksi pieneläinlääkäriksi. Luonnollisesti tarvitsemme hyviä pieneläinpraktikoita, mutta samalla pitää pystyä houkuttelemaan monipuolisen ammatin eri osa-alueista kiinnostuneita lahjakkaita opiskelijoita. Kiinnostuksen kohteet muuttuvat opiskelun aikana, mutta monipuolinen opiskelija-aines jo opintojen alkuvaiheessa olisi koko ammattikunnan etu. Tasa-arvon nimissä pitäisi pystyä tasapainottamaan myös sukupuolijakaumaa.

Yhteiskunta odottaa eläinlääkäreiltä yhä enemmän. Pelkkä substanssiosaaminen ei riitä. Eläinlääkäriin pitää osata myös johtaa, neuvotella ja viestittää. Lisäksi tarvitaan yhteistyökykyä ja ihmissuhdetaitoja. Tuoreiden kyselyjen mukaan (Helsingin Sanomien koulutusliite helmikuun lopussa ja City-lehti) olemme ahkeria, empaattisia, älykkäitä, rehellisiä ja haluttuja aviopuolisoja, joten meillä on kaikki syyt uskoa itseemme ja ottaa rohkeasti vastaan kaikki eteen tulevat haasteet ja muokata myös omat työmme ja työolosuhteemme mielekkäiksi.

Sanna Hellström
Suomen Eläinlääkäriliiton puheenjohtaja